

برنامه ی ملی کنترل سل گاوی

سازمان دامپزشکی کشور

معاونت بهداشتی و پیشگیری

دفتر بهداشت و مدیریت بیماری های دامی

عنوان و نام پدیدآور	: برنامه‌ی ملی کنترل سل گاوی/ تهیه و تدوین کریم امیری ... [و دیگران]؛ تهیه‌کننده سازمان دامپزشکی کشور، معاونت بهداشتی و پیشگیری، دفتر بهداشت و مدیریت بیماری‌های دامی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات بی‌نهایت، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ ص: مصور، جدول، نمودار.
فروست	: دفتر بهداشت و مدیریت بیماری‌های دامی؛ ۱.
شابک	: 978-600-5049-27-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: مولفان کریم امیری، داریوش جهان‌پیما، سعید صادقی، علی‌صفر ماکنعلی، مراد مرادی.
موضوع	: سل گاوی
موضوع	: Tuberculosis in cattle
موضوع	: حیوان‌های اهلی — بیماری‌ها
موضوع	: Domestic animals — Diseases
شناسه افزوده	: امیر، کریم، ۱۳۴۲ -
شناسه افزوده	: سازمان دامپزشکی کشور، دفتر بهداشت و مدیریت بیماری‌های دامی
رده بندی کنگره	: ۶۱۹/۴۸۱ : ۴۸۱
رده بندی دیویی	: ۶۳۶۱ : ۱۴۵۴۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۴۲۳۹۹۴

شابک: ۵-۲۷-۴۹-۵۰۶۰-۶۰۰-۹۷۸

نام کتاب: برنامه‌ی ملی کنترل سل گاوی

تألیف: (بر حسب حروف الفبا) دکتر کریم امیری، دکتر داریوش جهان‌پیما، دکتر سعید صادقی، دکتر علی‌صفر ماکنعلی، دکتر مراد مرادی.

تهیه شده در: سازمان دامپزشکی کشور - معاونت بهداشتی و پیشگیری، دفتر بهداشت و مدیریت بیماری‌های دامی

ناشر: بی‌نهایت (وابسته به موسسه فرهنگی و هنری هنرتابی نهایت - تلفن: ۸۸۸۹۹۷۰۶)

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

شمارگان: ۳۰۰

آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، دوراهی سید جمال الدین اسدآبادی، سازمان دامپزشکی کشور،

صندوق پستی ۶۳۴۹-۱۴۱۵۵، تلفن ۸۸۹۵۳۴۰۰

این کتاب بر اساس مجوز شماره ۰۲۷/۹۵/۲۲۳۱ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۹ وزارت جهاد کشاورزی

چاپ شده است و انتشار مطالب آن با ذکر منبع بلامانع است.

فهرست

۵	 دیباچه
۷	 تجزیه و تحلیل برنامه کنترل سل گاوی
۱۱	 مقدمه
۱۳	 وضعیت اپیدمیولوژیکی سل گاوی در کشور
۱۴	 تاریخچه سل گاوی در ایران
۱۴	 اپیدمیولوژی سل گاوی
۱۶	 راه های ورود سل گاوی
۱۶	 پاتوژن بیماری
۱۷	 تظاهرات بالینی سل گاوی
۱۸	 یافته های کالبد گشایی
۲۰	 سازمان جهانی بهداشت دام و سل گاوی
۲۱	 کامپارت منتالیزاسیون
۲۲	 گله پاک از سل گاوی
۲۹	 تعاریف مورد استفاده در برنامه سل گاوی
۳۰	 انواع تست توپرکولین
۳۱	 روش تست توپرکولین مقایسه ای
۳۴	 نکات ضروری در قرائت و تفسیر نتایج تست
۳۵	 تقسیم بندی گاوداری بر اساس تست توپرکولین
۳۶	 توصیه های مهم برای جلوگیری از تفسیر غلط
۳۸	 کالیبراسیون سرنگ های تست سل
۳۸	 تعریف کالیبراسیون

۳۹	فرآیند کالبراسیون.....
۴۱	کالبیره کردن سرنگ تست سل.....
۴۳	راهنمای استفاده از سرنگ تست سل.....
۴۶	شرایط لازم سنی و فیزیولوژیکی دام برای تست سل.....
۴۶	روش سری تست سل در گاوداری.....
۵۰	نتایج حاصل از تفسیر استاندارد.....
۵۰	چگونگی تشخیص گاو مسلول.....
۵۱	اعزام گاو مسلول به دبالتگاه.....
۵۵	بازرسی کشتارگاه نمونه برداری.....
۵۷	پایش سل گاوی در مورد.....
۶۰	برنامه پایش سل گاوی.....
۶۳	مراقبت و ارزیابی عملیات کنترل سل گاوی.....
۶۴	فراوانی تست سل گاوی در واحدهای داران سل.....
۶۶	الگوریتم تست سل گاوی.....
۷۴	نکات مهم در رابطه با تست توبرکولین.....
۸۰	کشتار و قضاوت در مورد لاشه های سلی.....
۸۶	نمونه برداری از گاوهای راکتور سلی.....
۸۸	طریقه ارسال نمونه ها.....
۹۴	ضوابط پرداخت غرامت گاو راکتور سلی.....
۱۰۴	فهرست منابع.....

بسم الله الرحمن الرحيم

دیباچه

تلاش دیرینه برای کنترل سل گاوی در کشور توسط اسلاف و همکاران مجموعه دامپزشکی در سراسر ایران اسلامی واز خود گذشتگی های بی پایان آنان از یاد رفتنی نیست. بدون شک موفقیت های حاصل از این مجموعه تلاش ها تا کنون مسبب توفیقاتی گردیده که برنامه کنترلی حاضر از جمله مثال های آن است که با استفاده از آخرین پیشرفت های علمی روز و تجربیات کشور های پیشرو در زمینه کنترل و مبارزه با بیماری سل و همچنین با تکیه بر تجارب و دانسته های سودمند مولفین گرد آوری شده است. یکی از نکات بارز در این مجموعه توجه به نیاز کشور به برنامه ریزی هدفمند و استفاده از تکنیک های روزی در غربالگری و تست این برنامه بوده که به منظور ایجاد افق روشن تر در بحث بررسی و کنترل این بیماری به تقسیم بندی واحدهای دامهای حساس کشور به سه گروه بر مبنای وضعیت بهداشتی و پاک بودن واحدها از بیماری پرداخته و برای استفاده بهینه از امکانات و نیروها و هزینه ها و همچنین کنترل مناسب موضوع با استفاده از روش های علمی و فنّی در هر گروه برنامه خاص غربالگری آنها ارائه نموده است. بدیهی است که این برنامه ریز بر اساس اختصاصات ذاتی برنامه و انعطاف پذیری آن قابلیت رسیدگی و تغییر جهت در زمان بحران ها و بروز موارد خاص را داشته و این خصوصیت برنامه را عملیاتی تر نموده است. نگاه برنامه به روش های کنترل جمعیت در کانون ها و مناطق نگاهی است جدید که با تمام این اوصاف نیاز به بررسی و مذاقه بیشتر در آینده را دارد لذا از همکاران و صاحب نظران دعوت است ارائه پیشنهادات و نظرات بر اساس مستندات علمی و مطالعات کتابخانه ای و تجربیات علمی را داشته تا بتوانیم با مشارکت علمی و فنی همگان فردایی بهتر را برای کشور رقم بزنیم.

دکتر داریوش جهان پیمان

مدیر کل دفتر بهداشت و مدیریت بیماریهای دامی